

Socialförsäkringsutskottet
Riksdagsförvaltningen

Direktåtkomst för Migrationsverket hos andra myndigheter

Bakgrund

Svenska ILO-kommittén har genom remiss den 25 maj 2020 (Dnr 1796-2019/20) från socialförsäkringsutskottet i riksdagen ombetts lämna synpunkter på förslagen i utskottspromemorian Direktåtkomst för Migrationsverket hos andra myndigheter. Promemorian är avsedd att användas i den fortsatta beredningen av ärendet inför beslut i riksdagen.

Utskottspromemorians förslag

Promemorian föreslår i korthet att Migrationsverket i lag ska ges direktåtkomst till vissa särskilt angivna uppgifter från Skatteverkets beskattningsdatabas, Kronofogdemyndighetens utöknings- och indrivningsdatabas samt Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens socialförsäkringsdatabas. Åtkomsten ska enligt förslaget ges om uppgifterna behövs för handläggning av ansökningar om eller kontroll av uppehållstillstånd, arbetstillstånd m.m. Utskottet bedömer att förslaget leder till stora effektivitetsvinster för Migrationsverket med kortare handläggningstider i de berörda ärendekategorierna till följd.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Förslagets förhållande till ILO-konventioner

Utskottspromemorian innehåller inte någon genomgång av förslagen i förhållande till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

Förslagen i utskottspromemorian berör ILO:s konvention (nr 143) om missbruk i samband med migration m.m. Konventionen antogs år 1975 och ratificerades av Sverige 1982. Konvention innehåller en första del om missbruk i samband med migration där utgångspunkten enligt artikel 1 är att medlemsstaterna förpliktar sig att respektera alla migrerande arbetstagares grundläggande mänskliga rättigheter. En andra del rör främjande av migrerande arbetstagares likställdhet avseende bland annat anställning och yrkesutövning, social trygghet

och fackliga rättigheter. För angelägenheter som regleras genom lagstiftning eller är underkastade administrativa myndigheters avgörande ska migrantarbetare garanteras en behandling som är minst lika gynnsam som den som kommer landets medborgare till del.

I SOU 2016:91 redogjordes för riskerna vid begäran av information från myndigheter i andra verksamhetsområden än Migrationsverket. Det konstaterades att det kan innebära intrång i de registrerades personliga integritet då uppgifterna samlats in av annan myndighet för andra ändamål och att det ökade flödet av information väcker frågor om risker för obehöriga intrång i den personliga integriteten. Inte minst i fråga om att de upptagningar som direktåtkomsten avser blir allmänna handlingar hos mottagande myndighet.

Andra artiklar som kan anses relevanta i förhållande till utkottspromemorians förslag är artiklarna 2, 3, 4 och 6, enligt vilka en medlemsstat ska vidta alla erforderliga och lämpliga åtgärder för att fastställa och hindra hemlig migration och illegalt sysselsättande av migrerande, undanröja missbruk och systematiskt sträva att fastställa om det finns illegalt anställda migrerande arbetstagare inom dess territorium. Detsamma om det förekommer att migrerade arbetssökande utsätts för förhållanden som står i strid med tillämpliga internationella multilaterala eller bilaterala instrument eller avtal eller nationell lagstiftning. I enlighet med nationell lagstiftning ska åtgärder vidtas för att effektivt uppdaga och för att bestämma och tillämpa administrativa, civilrättsliga och straffrättsliga påföljder, däri inbegripet fängelsestraff, vad gäller olagligt sysselsättande av migrerande arbetstagare, organiserande av olaglig migration samt avsiktlig medverkan till sådan migration i vinstsyfte. De representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna ska enligt konventionens artiklar 2.2 och 4 involveras i det systematiska arbetet för kontakt och utbyte av information i fråga om fastställande och hindrande av illegalt sysselsättande och utnyttjande av migrerande.

ILO har tagit fram en uppförandekod vars syfte är att erbjuda vägledning i frågor om skyddet av arbetares personuppgifter. Uppförandekoden är inte bindande och ersätter därmed internationella lagar och regleringar, förordningar, internationella arbetsstandarder eller andra antagna standarder. Koden kan dock användas för vägledning vid utveckling av lagstiftning, förordningar, kollektivavtal, arbetsregler, policyer och praktiska åtgärder på företagsnivå.¹

---

¹ Koden finns att läsa här https://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/normative-instruments/code-of-practice/WCMS_107797/lang--en/index.htm

Svenska ILO-kommitténs slutsats

ILO-kommittén beklagar att utskottspromemorian inte innehåller någon redogörelse för hur förslagen förhåller sig till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

ILO-kommitténs bedömning är att förslagen inte torde strida mot Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner. Dock bör ILO:s konvention (nr 143) och gärna även ILO:s uppförandekod uppmärksammas i det fortsatta beredningsarbetet.

I beslutet i detta ärende har deltagit undertecknad ordförande Per Ewaldsson och kommitténs ledamöter.

Yttrandet har beslutats per capsulam. Ärendet har handlagts av undertecknad sekreterare.

För Svenska ILO-kommittén

Per Ewaldsson
Ordförande

Claudia Jiménez Guala
Sekreterare